

ALBERT GARRIDO LLORT, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 11B/2017 els membres del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) en reunió plenària de data 11 de desembre de 2017 van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 11B/2017

ASSUMPTE: Escrit de queixa que va presentar la senyora L.P. el 27 de juliol de 2017 per una informació publicada al Diari de Tarragona el 28 de juny de 2017 titulada “*Investigan el robo de cuatro perros de la protectora de Torredembarra para peleas ilegales*”. Considera la reclamant que la informació vulnera el criteri 1 del Codi Deontològic, que diu textualment:

“El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.”

Per l'extensió de l'escrit de queixa, considerem oportú reproduir-lo textualment:

La información ofrecida debería haberse tratado con el adjetivo “presunto”. Por lo que se desprende de esta noticia, los hechos están basados de parte y **no parece** que hayan sido contrastados *in situ* en la Protectora para comprobar en el registro oficial (obligado por ley) la existencia de esos perros y que, supuestamente, eran mestizos. Los perros, aunque sean mestizos, ofrecen unas características físicas que los llevan a emparentar con una raza u otra. Por ejemplo, los perros con cruce de PPP (Perro Potencialmente Peligroso) deben adoptarse presentando al refugio un Certificado de Penales, requisito legal por el que esta misma Protectora hace pasar a los posibles adoptantes. Si estaban “en fase de adopción”, debería haber también datos de los perros de tal forma que pudieran asociarse a los posibles adoptantes. “Grandes y desparasitados” no son, precisamente, características singulares que describan a los perros.

Existen también varias dudas: ¿Por qué se considera que podrían haberse robado para peleas ilegales de perros? ¿Quién lo dice? ¿Por qué se dice “por su tamaño y la ausencia de chip”, pues así son (grandes) y están (sin chip) otros muchos perros de la Protectora? ¿Por qué no llevaban chip? ¿Cuánto tiempo llevaban en la Protectora? ¿Cómo no se dio cuenta nadie en la Protectora que se robaban los perros? ¿Por qué se habla públicamente de su presunto robo a finales del mes de junio cuando éste se supone se perpetró a principios de mes? ¿Por qué publicar la noticia con ausencia de datos verificados cuando la fecha de edición está tan alejada de la fecha del robo y no había “urgencia” periodística? ¿Por qué no hay fotografías del *chenil* donde estaban los perros y de la valla que se supone fue cortada para robarlos? ¿Cómo se percató la Policía Local de Torredembarra que

se había perpetrado el robo si fue “en la parte posterior a la entrada principal”, que es terreno no transitable en vehículo policial (coche o motocicleta) y queda invisible desde el camino principal? ¿Por qué se dice que “la investigación, tanto a nivel policial como en la unidad científica de los Mossos, sigue abierta, pero sin resultados”, cuando los Mossos no han intervenido en ningún momento en este caso? (Se adjunta e-mail de los Mossos aclarando esta circunstancia).

Debo añadir que la Protectora de Torredembarra, sus gestores, la “Asociación Olescan”, y el propietario del refugio y de la licencia de núcleo zoológico, que además es presidente de la asociación “Sociedad Protectora de Animales Zoo Torredembarra”, José María Crespo, están *sub iudice*. Tienen denuncias ante la Generalitat de Cataluña, fueron también denunciados por el Seprona, el Fiscal de Medio Ambiente de Tarragona ha estado investigando durante 6 meses y recibiendo nuevas denuncias y hace casi dos meses el caso está en el Juzgado nº 7 de El Vendrell. Por tanto, cualquier información relativa a esta Protectora debería tratarse con máxima cautela y ser recabada toda la información antes de dar voz únicamente a denunciados/investigados.

En la informació, signada pel periodista Jordi Cabré, s’afirma que: “La desaparición de cuatro ejemplares adultos de perros de la Protectora d’Animals de Torredembarra a principios de mes ha puesto en alerta a los diferentes cuerpos policiales por si el robo de estos animales se ha llevado a cabo para fines ilegales, como son las peleas entre animales.” El robatori es va produir el 4 de juny a les instal·lacions de la Protectora. El periodista afegeix que, des de la presentació de la denúncia “no hay más novedad que los hechos probados: daños en la propiedad para poder acceder y ausencia de cuatro perros grandes desparasitados, pero todavía sin chip”. La incorporació del chip es produeix un cop finalitza l’adopció de l’animal, segons la informació. El relat explica que “los autores cortaron una valla perimetral de la finca, en la parte posterior a la entrada principal, y accedieron al recinto a media tarde. De hecho, fue la Policía Local de Torredembarra quien alertó al titular de la Protectora, Josep M. Crespo, de lo que habían detectado.” Crespo va comprobar que faltaven quatre animals , però “no pudo concretar las razas, puesto que son animales mezclados y que han sido abandonados por sus amos.” Segons la informació, els agents locals van visualitzar amb el propietari les càmeres de seguretat de les instal·lacions, però no van detectar res perquè “están enfocadas sólo a la entrada principal y abarcan parte del camino de entrada y parte de la valla perimetral.” La denuncia es va presentar a la comissaria de la policia local de Torredembarra, però “se ha pedido ayuda a la policía científica de los Mossos para intentar encontrar pistas de los autores.” Finalitza la noticia afirmant: “El tamaño de los perros y la ausencia de chip localizador son argumentos suficientemente potentes para sospechar que los canes se han podido robar para fines ilegales como peleas. La investigación, tanto a nivel policial como en la unidad científica de los Mossos, sigue abierta, pero sin resultados.”

AL·LEGACIONS

El dia 1 de setembre de 2017, el secretari general del CIC va traslladar la queixa al Diari de Tàrragona perquè pogués fer les al·legacions que considerés oportunes, però el mitjà no ha respost a aquesta qüestió.

PONÈNCIA

Considera aquesta ponència que el principal problema que presenta la informació objecte de la queixa es l'absència absoluta d'atribució de les fonts informatives. El periodista esmenta diversos actors, com ara "los diferentes cuerpos policiales", la protectora d'Animals de Torredembarra, la Policia Local de Torredembarra, el responsable de la Protectora, Josep M. Crespo, la unitat científica de los Mossos d'Esquadra, però en cap cas es produeix una atribució de les diverses fonts al llarg del text a través de les fórmules periodístiques habituals ("segons...", "expliquen a aquest diari", "afirmen...", etc.). L'atribució és necessària perquè la informació sigui creïble. És el que diu el criteri 5 del Codi Deontològic. El mateix criteri recorda també l'obligació moral del periodista de protegir les fonts invocant el secret professional quan sigui necessari, però fins i tot en aquest extrem el periodista normalment utilitza fórmules d'atribució amb reserva o d'atribució amb reserva obligada que transmet al lector perquè aquest sigui conscient de tal reserva. La qualitat d'una informació rau en la qualitat de les seves fonts, i el públic té dret a conèixer, en la mida del possible, quines són les fonts que s'han utilitzat en la elaboració d'una notícia.

També considera aquesta ponència que les notícies, com diu el criteri 1, han de observar una clara distinció entre les informacions i les opinions, i han de difondre únicament informacions contrastades i evitar la difusió de conjectures. I la informació analitzada no ho fa amb el tema que destaca en el titular, ja que atribueix el robatori a una finalitat (baralles il·legals), sense cap atribució de font policial i fent servir un condicional: "La desaparición de cuatro ejemplares adultos de perros de la Protectora d'Animals de Torredembarra a principios de mes ha puesto en alerta a los diferentes cuerpos policiales por si el robo de estos animales se ha llevado a cabo para fines ilegales, como son las peleas entre animales." Sobretot quan, en el paràgraf següent, el mateix periodista resumeix els "fets provats": "daños en la propiedad para poder acceder y ausencia de cuatro perros grandes desparasitados."

El text de queixa planteja nombrosos interrogants que apunten a una falta de diligència a l'hora de contrastar la informació. A tall d'exemple, no s'arriba a esbrinar en cap moment per què el periodista parla taxativament d'una múltiple autoria sense dir-nos en què es basa aquesta hipòtesi. I una informació periodística el que ha de fer és respondre els interrogats que un lector mitjà es pot formular sobre un fet. Aquesta falta de diligència queda al descobert quan qui presenta la queixa aporta un intercanvi de mails entre ella i l'Àrea de Comunicació de la Regió Policial del Camp de Tarragona de la Direcció General de la Policia en què es constata que els Mossos no estan investigant aquest tema, sinó que afirmen que qui ho fa és la Policia Local. També aporta un intercanvi de mails amb

que posa en qüestió la informació del periodista quan afirma que “la investigació, tanto a nivel policial como en la unidad científica de los Mossos, sigue abierta, pero sin resultados.”

Considerem que aquests elements són suficients per arribar a una conclusió pel que fa a la queixa presentada i que, per tant, no és necessari detenir-nos en tots els interrogants que planteja la persona que presenta l'escrit. Només aclarir, en tot cas, que el dret a la presumpció d'innocència correspon a una persona quan és investigada, i no pas a una acció i, en el cas que ens ocupa, en no ser identificat l'autor de l'acció, no cal debatre el tema de la presumpció.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

A C O R D

Per tot l'exposat fins ara, considerem que la informació objecte de queixa vulnera els criteris 1 i 5 del Codi Deontològic.”

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 12 de desembre de 2017. Certifico.

Vist i plau

Roger Jiménez
President

Albert Garrido
Secretari General